

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

18-ik szám.

Csütörtök, június 12.

Előfizetési ár szétküldéssel:

NELYBEN: Egy óra 1 korona Negyedévre 3 Egyes szám ára 4 fill.	VIDÉKEN: Egy óra 1 K 50 f. Negyedévre 4 K 50 f. Egyes szám ára 6 fill.
---	--

Felelős szerkesztő:

NOSZLOPY TIVADAR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

Alkotmány papíron.

Az alkotmány azoknak az alaptéléknek az összesége, melyek az államélet jogi rendjét állapítják meg. Alkotmánynak olyan államszervezetet nevezünk, amelyben az államhatalom kezelésében. különösen pedig a törvényhozásban részt vesz, a polgárok szabadságát intézményekkel biztosítja és a melyben az államhatalom három fő ága: a törvényhozás, kormányzás és bíráskodás egymástól függetlenül van.

Nagyon furcsán fest a magyar alkotmány ebben a beállításban. Hogyan várhatjuk a törvényhozástól, amelyre bírói ítélet bizonyította rá, hogy a többségét az államkincstártól jogtalanul elvont pénzen, panamázással szerzett pénzen választották meg, hogy például ez a törvényhozás a polgárok szabadságát intézményekkel biztosítsa? Hogyan gyakoroljon ellenőrzést ez a panamáából született törvényhozás a kormány felett, amely kormány a pénzt jogtalanul megszerezte? Hogyan teljesítse törvényhozói tisztét a független képviselő, akire Gerő-kardok villognak és Frommerpisztolyok szegződnek? Hogyan legyen sulya, tekintélye az olyan képviselőháznak, amelyben ötven fölfegyverezett őrmester az ur?

Nálunk tehát — ezt mindenki beláthatja — ma alkotmányról beszélni nem lehet. Ahol bankok finanszírozzák a választásokat, ahol a főrendiházi tagságnak szabott ára van, ahol a törvényhozás termében karddal támadhatnak képviselőre és letartóztatják, ott nincs alkotmány.

Az alkotmánynak ez a pusztulása, romlása, lealkonyodása azonban nemcsak nálunk van meg, hanem úgy látjuk, hogy Európa összes nemzeteinél, kivéve az angolt és olaszt, romlik az alkotmány. Persze annyira letörve, megcsufolva, megtaposva, rongygyá tépve sehol sincs, mint nálunk; de az bizonyos, hogy ma

már az alkotmány nem az, ami volt és a hatalma egyenlő a semmivel.

Ennek oka pedig abban van, hogy a fegyveres erő szervezésével, az állandó hadseregek felállításával az uralkodók hatalma tulsulyra vergődött az alkotmányok hatalmával szemben. Az uralkodók, mint a hadsereg feltétlen urai, minden körülmények között rendelkeznek a hadsereggel és az alkotmányos gépezet csak addig működhet, amíg ők akarják. A fegyveres erő, a fizikai hatalom a kezükben lévén, irányíthatják, esetleg be is állíthatják az alkotmányos gépezet működését.

Erre nálunk már nem egy példa volt. Fabricius ezredes m. kir. honvédséggel vonult a képviselőházba, szuronyos honvédekkel vételte körül az üléstermet és ő maga nyolc szuronyos altiszttel bevonult az ülésterembe, felolvasta az ülésteremben a király házfelosztató rendeletét és azután a szó szoros értelmében kiűritette a parlamenti épület összes helyiségeit. Még az összes benlakóknak is távoznok kellett.

És mit látunk egy év óta? A törvényhozás paródiáját, egy pártnak zsarnoki, önkényes uralmát, melyet csak azért bír gyakorolni, mert rendelkezik a megfelelő fizikai erővel: szuronyokkal és géppuskákkal. De arról ne beszéljen senki, hogy ez alkotmány.

Nálunk még abban az esetben se lehetne alkotmányosságról beszélni, ha teljesen szabadon lehetne a parlamentben tanácskozni és vitákat folytatni. Nem pedig azért, mert csak olyan törvényt szabad a parlament elé terjeszteni, amelyhez a király előzetes jóváhagyását adta. Ez az előzetes szankció már maga elegendő, hogy az alkotmányosságot lényegéből kivetkőztesse.

Az állandó nagy hadseregek szervezése mellett teljesen megsemmisül a népképviselő hatalma. Egyedül Angliában lehet beszélni a népképviselő hatalmáról, de csak azért, mert ott nincs általános védkötelezettség és állandó hadsereg.

Arra a kérdésre tehát, hogy van e nekünk alkotmányunk, sajnos, azt kell válaszolni, hogy van, — de még sincs!

th.

Fürdőink mellőzése.

Nájunk évről-évre ogyasmit kell felfedezni, amit széjes e világ civilizációját lakói jobban tudnak, mint mi. Arról van szó ugyanis, hogy nekünk fürdőink is vannak. Ebben még nem volna semmi különös, sőt még abban sem, hogy ezek a fürdők vetélkednek, sőt némejjéke tulszárnyajja mészze a külföld hasonló fürdőit. Csupán abban rejlik a megdöbbenően szomorú «különösség», hogy a világ tud erről és tudomást vesz rója, csak mi magyarok nem tudjuk hejyesebben: nem akarjuk tudomásul venni? Miért? Semmiestre sem azért, mert tán fürdőink nem bírnának ama természetes, elsőrendű gyógyító tulajdonságokkal, mint az idegenek sem azért, hogy tán nájunk nem volna meg a kényelem, a sok fürdői attrakció. Vagy drágábbak jennének külföldi társaiknál? Nem.

Egyszerűen azért, mert mi urak vagyunk. Urak tetőtől-talpig. Mi gavalérook vagyunk a taptóla tetőig. Nekünk nem konvenál a magyar fürdő, mert idehaza vagyunk. Tőjünk hangos és vidám minden külföldi völgy és berek erdő és tenger, vendéglő és kávéház. Itt szorjuk a mi drága pénzünket itt költjük el a sok milliót, hogy a külföld lássa, milyen gavalér nemzet vagyunk. Pedig pihenni, özondus levegőt szívni, fenyőillatos, pormentes hejyen tartózkodni, jó vizet, iszapot, kénesforrást ittthon is tajálni, s mindent, mindent, amit csak kíván vajaki.

Már pedig egy összegben igen tekintélyes summa az amit honfitársaink nyaranta a külföldre cipelnek. Ez a hatalmas összeg jól elkeje idehaza. De hát a mi régi betegségünk mindig kiujul kifelé kell mutatni gavalérságunkat idehaza meg a fogunkhoz verjük garast ha jótékonyaságról, adakozásról, vajami nemzeti ügy támogatásáról van szó. Idegenben két kézzel szorjuk a pénzt.

Ezt a témát bármédig is hánytorgatjuk,

MANDEL LIPÓT

cipő áruházát

Piac-u. 28. városi bérház sarokra

Telefon 352.

helyezte át.

Telefon 352.

nem fogjuk szeretíteni azokat, akik évről-évre csökönnyösen és következetesen kizárólag a külföldi fürdőhelyeket keresik fel.

Már pedig egy ország hasztalan bővelkedik minden szépben, jóban, hasznosban, hol saját polgárai nem támogatják mindazt, ami magyar; az az ország csigajassúsággal fog haladni minden téren, ott hasztalan várnak gazdagodást, vagyonosodást, a nép, a nemzet boldogulását és boldogságát.

A józan bejártásnak keljene itt felülkerekedni bennünk és meghozhatnók a nemzetnek azt az ajdozatot.

A Balkánról.

Jön a háboru.

Szófiából jelentik: Toncsev beigrádi szerb követ visszautazott állomáshelyére. Bulgáriának a válasza Szerbia követelésére, hogy a szövetségi szerződést revízióknak kell ajávenni, elutasító, de Toncsev a választ most még nem nyújtja át. A bolgár kormány hír szerint tiltakozni fog Athénben az ellen, hogy bolgárokat Szajonikiben és más helyeken önkényesen, rendes eljárás nélkül, bebörtönöztek.

Beigrádból jelentik: A Mali Journal jelenté, hogy Makresnél véres ütközet volt a szerb és bolgár csapatok között, melyben szerb részről több száz ember részben meghalt, részben megsebesült. A bolgárokat is súlyos vereség érte.

Elkerülhetetlen a háboru.

Szajonikból jelentik: A hejzvetet itt nagyon komoly színben látják. Általános az a vélemény, hogy a háboru Bulgáriával elkerülhetetlen. A négy bajkani miniszterelnöknek konferenciája mejjtet Szajonikiben akarnak

megtartani, nagyon kétséges, de ha létre jön is, aigha lesz eredménye. Egyelőre úgy áll a dolog, hogy se Szerbia, se Bulgária nem hajlandó álláspontjából engedni, vagy magát harmadik hatalom döntésének alávetni.

Szófiából jelentik: A hejzvet kétségbeejtő. Diplomáciai körökben még egy utolsó döntő lépést várnak Oroszország részéről, de kétségtejen már most is, hogy a békét ez sem menti meg.

Konstantinápolyból jelentik: A «Theologus» a legjobb forrásból közli azt a hírt, hogy a görög és a szerb vezérkar a Bulgária elleni hadjárat tervét már a legapróbb részletekig kidolgozták. A szerbek és görögök a Kmanovo-Geskeji-Panhajos vonalon közösen fognak eljárni. A szerb csapatok a bajszerény centrumát foglalják el, a görögök a bajszerény, a mejjtet a flotta fedez.

A harcias Törökország.

Konstantinápolyból jelentik: Biztos információk szerint a csatájdszai hadsereg tisztje körében rendkívül éjes háborus szellem uralkodik, úgy hogy erős aggodalom nyilvánul meg, hogy abban az esetben, ha a bajkani szövetségesek között testvérháboru tör ki, a török hadsereg nem volna visszatartható, hogy újból ne kezdjen ellenségeskedéseket Bulgária ellen.

Két nyilatkozat.

Szófiából jelentik: A Dnevnik a Gesov-kormány egyik tagjával folytatott beszélgetést közöl

— Még mindig reménykedünk, — mondotta a miniszter, — hogy sikerülni fog Szerbiával való konfliktusunkat békésen megoldani, de úgy a jelenlegi, mint bármiféle szerb kormány ragaszkodni fog ahhoz a követeléséhez, hogy a kötött szerződéseket föjtétlenül be kell tartani. Ha Bulgáriának ez a követelése a háborut jelenti, nos hát akkor a háboru tényleg elkerülhetetlen.

Dr. Danev, akit megkérdeztek, hogy nézete szerint van-e kijátás a béke fenntartására erre a kérdésre a következő választ adta:

— Mi semmi szin ajatt sem engedhetünk és bármi történjék is, megmaradunk amellett, hogy a szövetségi szerződést be kell tartani. A mi részünkről tehát ne várjanak engedményeket. Mi békét akarunk, de jogainkat nem engedhetjük. Hogy mit akarnak szerb részről, arról nem nyilatkozhatom.

A bolgár kormányválság.

Szófiából jelentik: Nincs kizárva, hogy Todorov lesz az új kormány elnöke, mert Gesov fáradt és sürgős szükségét érzi a pihenésnek. A miniszterválságot semmiestre sem fogják június közepé ejtő megoldani.

Oroszország békére int.

Párisból jelentik: A «Liberté» jelentése szerint Oroszország megismétejte a bajkani szövetségesekhez intézett nyomatékos felszólítását, hogy lehetőleg teljesen demobilizáljanak, mert csakise z könnyűtethné meg a végleges békekötést. Görögország és Szerbia Oroszország táncadsát kedvezően fogadták és késnek nyilatkozni a meghódított területek megszállására szükséges 70—80.000 ember kivételével leszállni. Bulgária az orosz felszólítással szemben nem hejzvedett a vonakodás álláspontjára, de még végleges választ nem adott.

A nagyköveti értekezlet.

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség a következőket jelenti: A nagykövetek reunicja közeli két és fél óra hosszúig tartott. A nagykövetek kicseréjték nézeteiket a Szerbiának az Adriai-tenger partján engedélyezendő kereskedelmi kikötőről, részletesen tárgyalták a kérdést de határozatot nem hoztak. A nagykövetek mindenekelőtt nézeteiket kormányaik elé terjesztik megfontolás végett.

László és Fenyő műszaki üzlete

Debreczen, Mnyadi-utca 13. Telefon 8-59.

Tragédia.

Hogy eikep kerültem eobe a szobába, a mejjten most vagyok, igazán nem tudném megmondani.

Soha nem látott nagy terem ez, melynek faja zöld, menyegete és padlója is az. A falon nincs sem kép sem tükör, sem ajtó vagy ablak. A terem közepén nagy, fekete, kerek asztal, felette függőlámpa, melynek vakító fényét nagy zöld ernyő tompította. Tizenöt ember ült az asztal körül, magas támlájú fekete székeken. Hét öreg ember, hét öreg asszony és egy ifju, aki én vagyok.

Egyenesen üjttem s egy fejfel magasabbnak látszottam mint a többi. Beszéltem s az aggok mereven bámultak arcomba. Nehéz a hajlásuk s ők inkább kinéztek a szót az ember szájából, semmint meghalják. Mijatt beszéltem figyelve néztem őket. Csupa groteszk, nyomorék ajkók. És mégis inkább humoros, mint szomorú látvány.

A nőknek ritka fehér a hajuk, a férfiak szakálltalanok és kopaszok. A tújhosszu élet terhe négy barázdákat szántott arcukra. Sápadt arcukat visszatükrözte az ébenfa asztal fényes lapja.

Az én kezem az asztalon volt és hangosan tompán beszéltem nekik az ifjuságról. A csupas fajak visszavertek minden szót és az asztalnak fényes lapja visszafükrözte az öregeknek minden mozdulját. Mintha titkoszavakat vártottak volna egymással, amik az én szóm — mintha titokban egymásnak íntet-

tek volna, pedig mereven néztek mindvajamny nyílen az én arcomba.

A gyermekkor napjairól beszéltem: vágyódas üjt ki tekintetükbe.

A hegyek között vajó nagyszerű játéksatáról beszéltem: tűz lobogott szemükben.

Beszéltem a forró ébredés hazájáról és titkos gony cikkázott ajkukon.

Ifju gondolatok ujjongó áradatáról szókojtam és ők némán gunykacagtak.

Az ejső, a tiszta, a szűzi szerejem gyönyöréről beszéltem és fejéjmetes nevetés stkonogott a jevegőben.

Egész éjszakán át dolgoztam. A szürke függönyön át hidegen szűrődtek be a reggel színei, mikor én még mindig íróasztalom előtt ültem.

Lámpám már kialudt, magam is fáradt, hágyadt voltam. Képtejen voltam gondolkozni munkám fölött. Az előttem levő fehér papir és hideg ujjaim között a kora reggel világossága mintha átvájtottak volna a hajnal imbojyó árnyával akik körülöttem lebegtek felett ruhában jehajtott fejfel, kezükben karcsu ércurnákkal, mint antik papnők.

— Mit viztek? — kérdeztem fölük hajkan.

— Egykoron bort vittünk arany amforákban most ezekben az ércurnákban csupán hamut!

Éstovább imbojyogtak végnélkül való éradatban és egyik sem hasonlított a másikhoz, de mindeniknek kezében fekete ércurna volt.

— Kik vagytok? — kérdeztem aztán. — Miért lebegtek körülöttem a hajnal ez órájában?

— Megámodott érzelmek siránkozó aszszonyai vagyunk. És emujt gyönyörök heterái. Elgondolt gondolatoknak papnői. Elfjedett emlékek tanu. Hojt szerelem papnői.

Igy fejtek és tovább lebegtek és eltűntek a reggel ködben. Meredten bámultam utánuk. Kezem az előttem heverő papirra hanyatlott és imára kulcsajódott. És szemem előtt akkor egy ajak jelent meg. Mezzeten volt, s csak fényt takarta. Hajja szőke volt s szeméből az élet sugárzott. Kezében aranyos amforát tartott, amelyből édes bor illata éradt fejém.

Magamhoz akartam öjejni s bár szeméből rám sugárzott az élet — két kezével kebjére szorítva tartotta az amforát.

Három lányka: Clara, Agjae és Serena. — Szőke volt mind a három. Meghatóan szőke hajuk fehér szájjal volt átkötte.

Mind a három havány és ha együtt jádszottak ojj csendesek, hajkak voltak, mintha kicsi gyermekszivükben havány bánat lakoznék. Idegenektől féltek. Ha vajaki megszólította őket ijedten reszkettek meg, mint megriasztott kjesi madarak bujtak össze egymáshoz. Apjuktól féltek, anyjukat nem szerették úgy, ahogy kis lányok anyjukat szeretni szokták.

De ha én jöttem hozzájuk, arcuk fejragyogott az örömtől. Elém futottak és én jeterdelettem előttük, hogy megcsókolhassák homjkomat. Aztán bementünk a szobába, nagy karos-székek és három kicsi zsámolyt tettünk a kandeljő ejé és nekem meséjmem keljett. Így volt minden ajkajommal.

Pacifikálás.

Az ország megint történelmi pillanatokot él át: az a kérdés hogy a jegujabb kormányváltás a sok megpróbáltatás után hova sodorja? Erőszak nyomán forradalmi hangulatok vagy bölcs mérséklet nyomán a béke áldásai fognak-e rá elkövetkezni?

A történelem tízezer esztendő s tanító és a hatajóm kezelői ma is csak kisiskolások, a kik nem tanultak meg semmit. Aljjon elő az a nagyur, aki tudja a leckét és mondja föl: az egész világ életében mikor lehetett valamiféle mozgalmat erőszakos intézkedésekkel elnyomni?

Vajjon hány példa kell még, hogy az eljelenkezőt bebizonyítsa lássák mindazok, akiknek a kezében hatajóm van összpontosítva? Hát soha, de soha sem fogják már az emberek megtanulni, hogy lehet vajami nemcsak eszmének szép, törekvésnek nemes, ejvnek tisztetreméltó, de egyenesen a legléhétéjénőbb zőjd badarság és abszurd bolondság: csak el kell kezdeni az üjdözést, hogy azonnal hívek töbcrozdjanak a zászaja alá. Mondd, hogy a kopjalást üjdözni fogod és azonnál seregestül fogják az emberek elkezdni a kopjalést.

Az üjdözés és a rendszabályozás nem a bölcsesség politikája, hanem a rövidjätésé. Aki pedig egy ország sorsát akarja intézni, annak bölcsességgel, türelemmel és a jövendő távol-ságaiba ható tekintettel kell megöldva lennie. Mit használ az a közösség érdekének, aki a békét akarván megteremteni, hatalmi intézkedéseivel nem békét hanem csak pillanatnyi csöndességet csinált. A csönd még nem béke és a szájak némasága még nem a szívek nyugalma. A bajja ember engedi csak magát megtevesztetni azáltal, hogy a kéményt betakarván, rövid időre ejtinteti a füstöt. Odabent a káthanban csak annál feszítettebék véjék az energia, amely a végén az ajtókon és az ablakokon fogja kiokádni, amit fejül bejefojtottak.

Egy országot csak kétféle módon lehet pacifikálni. Először, mint ejjenség, szuronynyal, puszkával, égyuval, hogy a fejével játszó, a ki

Csiperkőzsikáról kellett meséjmem mindannyiszor, aki ejajudt az erdőben levő nagy kastélyban: és addig kellett ajudnia, míg lovagja ej nem: jött s fejköjtötte mély álmából, hogy a boldogság otthonába vigye.

Órákon át üjtünk egy és én meséjtem. S a három kis jeány annak az asszonynak gyermeke volt, akit én valaha szerettem.

Még egy kevéssé figyejjetek reám!

Néha egy érzem, mintha egyedül volnék és körjöttem emberrmiljók élnek, égnék és engemet támujnak és fejém kiabálnak valamennyien.

Néha: mintha menekjünöm kellene és én nem tudom, hova menekjühetnék. És néha egy érzem mintha csupasz testemet hegyes, gyilkos körmökkel keljene szétmarcangolnom.

S ha ősdí házak ejött visz el utam, mint ha nekem szóló hangot haljanék:

— Boldogok, kik atyjukhoz jettek hasonjívá!

És néha, mikor festett képet nézek, egy jatom mintha a jevegő volna berámázva.

És ahogy ezeket a sorokat atojvasom, úgy tűnik fej, mintha értelem nélkül való szavak hajmaza lenne mindez s ahogy ujából atojvasom ismét fejcsendül bennem az a titkos akkord, mejjnek egyes hangjai ezek és akkor azt lépzejem hogy van talán még ember itt-bott ejvteve ritkán, kinek lejében ugyancsak a hangok kejtik fel és a kinek többet jelentenek, mint össze-vissza hajmozott szók.

És nem törtjntem írásomból egy betüt sem. Holitsér A.

nyikkani merészel. Másodsor bölcsességgel, hogy mindenki bejassa előbb vagy utóbb, hogy őnéki is érdekében áll a béke és nyugalom. De közigazgatási intézkedésekkel, politikai retorziókkal, rendszabályozásokkal csak messzebb és messzebb lehet jutni a nyugodt munka igéretfőjdjétől.

Miért kellett hát a nyakunkra külden a erőszakos Tiszát?!

A debreczeni szintársulat segélyt kér.

Roszzul megy Nyiregyházán.

Itt járt az igazgató-helyettes.

Részletesen foglaljkoztunk már a debreczeni szintársulat dolgaival, ismertettük a panaszokat az ügyvezető-igazgató, Irmái Béja ejjen. Utóbb a társulat megbékélt Irmáival s úgy létszött, hogy ezzel az anyagi kérdés is kedvezőbbre fordjult.

Ez azonban nem törtjnt meg. Ugy jatszok, Nyiregyháza nem pártolja ejéggé a színeszeket, aminek — amint hajjuk — Irmái igazgató lenne az oka, mert olyan darabokat hoz színre amelyekkel nem tudja a közönséget a színházba vonzani. Legajébb nem olyan mérvben, hogy a színeszek ekzisztenciája biztositva lenne.

Eppen most érkezett Nyiregyházáról Debreczenbe Kassay Károly, a társulat helyettes igazgatója és kérvényt nyujtott be Kovács József polgármesternél a társulat megbizásából, mejjben kéri, hogy a Debreczen város által részükre megszavazott 14 ezer korona segélyből legajébb kétezer korona sürgösen kiutalványoztassék.

A kérvény szomoruan festi je az állapotot: roszzul megy a dolguk, a bevétej sehogysem fedezi a kiadásokat s így, ha a tanács nem segít rajtuk, a legnagyobb kétségbeesés ejött állanak.

A polgármester megígérte, hogy a kérvényt a legközelebbi tanácsülés elé fogja vinni s az dönt majd ebben a kérdésben. Bár előre is megjóshatjuk, hogy minden jóakarát mellett is szerfőljött óvatosnak kell lennie a Tanácsnak, mert a közgyűlésnek idevonatkozó, a 14 ezer korona segélyt megszavazó határozata még fejjobb jóvähagyást nem nyert.

Bár mindnyájan szívünkön viseljük a színeszek ügyét mégis bejätjuk azt, hogy igen kényes helyzet előtt áll a tanács, miután a bejügyminiszter jóvähagyása előtt kiutajványozni, illetve ejőlegezni a megszavazott segélyből nem volna szabad. Hacsak a szintársulat szorult anyagi helyzetén való sürgös segítségel nem indokolja a kérejem teljesítését.

Kassay Károly beakarja vérti a tanács határozatát, amely holnapi ülésében dönteni fog ebben a kérdésben.

Miért olvas reggeli lapot, amikor a „Debreczen“ tizenkét órával előbb számol be minden eseményről.

Utca rendezés.

A Kossuth-szobor elhelyezése folytán.

Parkokat javasoltak az utca közepén. A villamos a járdák mellett. A város viseli a költségeket.

Debreczen, június 11.

A városi tanács a Kossuth-szobor elhelyezése folytán szükségessé vált Piacz-utcai rendezés és ezzel kapcsolatosan a villamos vasut sineinek áthelyezése ügyében egy bizottságot küldött ki, e bizottságba a «Helyi vasut részvénytársaság»-ot is meghivta.

A bizottság ma déjejtött üjt össze, Vargha Esemér dr. tanácsnok elnökjete ajatt. Megjéjtek: Szabó Ejek tb. tnaácsnok, Vass Károly dr. jegyző, Borsos István h. főmérnök, Rosztás István főkapitány és Májerszky Mihály, a «Helyi Vasut Részvénytársaság» igazgatója, továbbé Demecs Esemér városi főkertész. Egy szépen kidolgozott tervezett lett a bizottság elé terjesztve, amely szerint a villamos sinek a Piacz-utca járdájának széje mellett lennének jérakva, illetve oda lennének áthelyezve, az utca közepén pedig fákkal beültetett parkokat jétesitenének.

A bizottság ejéjtendőnek javasolja az egy tervezett parkokat részint forgalmi részint pedig eszthetikail szempontról. Mivel ekként a forgalom amely a Piacz-utcán a jegejénkebb. akadályozva lenne, mérsrészt pedig a fák az impozáns szobor ejől a kijétást ejvnenék.

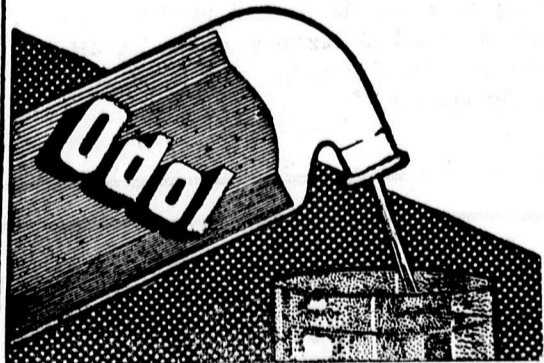
A sináthelyezést a József kir. herczeg-utca-tól a Rogajig nem tartják szükségesnek, vagyis maradna úgy, ahogyan most van; ejjelenben a Bika-szállótól a Nagyerdő fejé vezető utrészen átjönne a Csapó-utca fejé, a másik rész pedig a városhéza oldalán vezetettnek a Nagytemplom fejé.

A Hatvan-utcán, mivel itt a szobor körüli parkba esné, átmenne a vágány az Egyházi bérpajota fejé.

A jövő fejjődésre tekintettel, már most szükségesnek jétja a bizottság, hogy a Bika-és a Rózsa-utczák között vágány jétesíttessék.

A bizottság ekként határozván, fejkerde a «Helyi Vasut Részvénytársaság»-ot, hogy ehhez képest a köjtségetést és a tervezetet készítse el; és pedig sürgösen, hogy az még a jőjyó hóban tartandó óvárosi törvényhatósági közgyűlés elé terjesztetó legyen, mert az áthelyezés köjtségeit a város viseli.

Ezek a köjtségek nozzávetőleges számításaj legajébb is 161 ezer koronába kerülnek.

Feltétlenül legjobb szájvíz

Összeégett lopás közben.

Póruházi tolvaj.

Letartóztatás a kórházi ágyon.

(Saját tudósítónk telefon-jelentése.)

Nyiracsád, jun. 11.

Legutóbbi lapszámunkban megírtuk, hogy Nyiracsádon munkaközben szerencsétlenül járt Sarkadi Nagy Lajos gépkezelő. Egy levelező cső a szeszartályban megrepedt és az így kiömlő szesz a közelben levő petrojeumlámpától meggyújtott és felrobbant, minek következtében Sarkadi súlyos égési ebeket szenvedett.

Ez az egyszerű munkás-tragédia meglepő fordulatot nyert a mai napon, amennyiben kiderült, hogy Sarkadi nem munka közben járt szerencsétlenül, hanem akkor, amikor éppen egy lopást akart végrehajtani. A szenzációs fordulat a «Debreczen» munkatársa most a következőket jelenti:

A Nyirmártonfajva község határához tartozó Szahó-féje tanyán levő gazdasági szeszgyárban volt alkalmazva Sarkadi Nagy Lajos 25 éves ember gépkezelői minőségben. Ezt a tanyát most a gazdasági szeszgyárral együtt Bju Ignác bérlé, aki Sarkadival együtt alkalmazta Deák Sándor 27 éves béresgazdát is.

E hó 9-én éjjel 12—1 óra tájban Deák fejébredt álmából, mikor fejköztötte a melléte lévő Sarkadit is, akit azután rávetett arra, hogy a közelben levő szeszfőzőből hozzon egy kis szeszt, amelyet vízzel összeöntve pálinkaképpen akartak felhasználni.

Sarkadinek nem kellett sok biztatás. Felöltött helyéről pár ruhaadrabot kapva magára, magához vett egy kéthiteres bédogedényt és egy petrojeumlámpát, amellyel aztán bemászott a szeszfőző mintegy másfél méter magasán levő ajtaján. Amint benn volt, egy ott elhelyezett reszelővel reszelte a szeszartály lévezető csővének csapját, hogy így majd hozzájut a szeszhez. A szesz azonban a magas légnyomás miatt jöttre a levelező csövet és szétfolyt a főző padozatán, ahol az ott elhelyezett lámpa lángjaitól felrobbant és égni kezdett. A lángoktól aztán a Sarkadi ruhája is tüzet fogott, úgy, hogy míg tudott egy pár veszélyes égési seb árán szabadulni a lángoló pokoltól.

A robbanás oly erős volt, hogy attól a fajak egyrésze és a tartály is súlyosan megsérült s illyképpen a bérlő mintegy 3—4 ezer korona kárt szenvedett. A fajak egyrésze egészen megrepedezett.

Sarkadi sérüléseivel beszállították a debreczeni kórházba, ahol a csendőrség kihajlatta s miután Sarkadi mindent beismer, letartóztatta. Deák azonban erősen tagadja, miszerint a fejbujtás vedja való lenne. A csendőrség nyomoz.

A selyemhernyók védelme

A főkapitány a tenyésztők érdekében.

Tudvalejő dolog, hogy az utcákra, közterekre ültetett eperfákat éppen a selyemhernyó tenyésztés könnyebbé tételének az érdekében helyezték el oda, ahol állanak. Mégis az utóbbi időben a város lakói közül sokan megakadályozni igyekeznek azt, hogy a lombot szedjék — mely a selyemhernyók eleségül szolgál — a tenyésztők jészedjék hernyóiknak.

Ezeknek az így előírt visszás állapotoknak megszüntetését célozza az a hirdetemény, amelyet ma adott ki a rendőrfőkapitányság és amelyet az alábbiakban közlünk:

HIRDETMÉNY.

Több esetben tapasztaltam, hogy némelyek, gyakran táján a növényzet kímélése miatt, megakadályozzák, hogy a selyemhernyó-tenyésztők a közutakon, tereken, utcákon levő eperfákról a lombot jészedjék. Tekintettel arra, hogy e fákat a jézett helyre éppen a jomszedeés céljából ültették, azért fejhivom a véros lakoságot, hogy a jomszedeés a fák rongálása nélkül végző selyemhernyó tenyésztőket ebbeli munkájának megakadályozásától annyival is inkább tartózkodjék, mert ennek jogtalan megfertőzése által szedeésre alkalmazanné tétele az 1894. évi XII tcz. 9. §-a értelmében kihágást képez, mely kihágás a fenti hivatott törvény alapján 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

Rostás István s. k. r.-főkapitány.

Szerelmes volt egy kis diák.

Halálba a primadonnáért.

Nagyvárad, junius 11.

(Saját tudósítónktól.) A romantika mégsem veszett ki a világból, ott él, ott fujja meg a bus meidőit a szerelmesszívű diákgyerek egyszerű, naiv jelkében. A diákromantikának egy sajnálatraméltó kis hőse haldokolva fekszik tegnap óta a bñharmegyei kórház kórágyn. Stern Ernő 19 éves kereskedelmi tanuló, Stern József verpeléti nagybirtokosnak és a Verpeléti Takarékpénztár vezérigazgatójának a fia tegnap déjelött Nagyváradon 9 és 10 óra között a Kapucinus-utca 19. szám alatti lakásán öngyilkossági szándékából egy fotejben ülve meijbelötte magát. Így szól a szürke hivatajos kommuniké. A diák öngyilkosságának romantikus, megható háttere van.

A kis diák mér hónapok óta szorgalmas hábitéje volt a Szigligeti-színház díkhelyének, mert szerelmes volt a Szigligeti-színház

jos primadonnájába, Görög Olga-ba. Ahányszor csak a művész játszott, Stern Ernőt is ott lehetett találni a díkhelyen. Mikor a művész egy-egy nagyobb jelenését befejezte, a kis cingát, sépadt gyerek arca kipirosodott és csillogó szemekkel lelkesen tapsolt.

Több alkalommal személyesen is kifejezte hódolatát a művésznek, és hatalmas rózsacsokrokkal kedveskedett a művésznek. Sokszor örökig sétált Görög Olga Rimanóczy-utcai lakása előtt, sőt a mujt héten, mikor a művész édes anyja nem volt Nagyváradon, egy kemény jórán feklöve, az ajtó előtt töltötte az éjszakát. Több alkalommal pedig fiatal cigánymuzikusokból bandát toborzott, odavitte őket a primadonna abjaka alá és óraszámra huzatta vejük a búbajos Éva-valcert.

Görög Olga mosolygott a fiatal diák felbarásán és nevetgélve fogadta a kis diák szerelmi valomásait. Tegnap reggel Stern Ernő egy boy-jaj gyönyörű virágsokrot küldött Görög Olgának azután bészarközött a szobájába, egy fotejt huzott az asztal mellé és a fotejben ülve Flóbert-pisztojlyal meijbe lötte magát. A golyót a szíve fölé irányozta ugyan, de a regy feindultságtól a kezei reszkettek és a golyó céjt tévesztett, a fűdöt furta át. Arnyi ereje volt még, hogy föjemejkedett az asztal mellől és az ágyra dőlt. Így találtak a berchanó házbejek, a meijéből lassan szívárgolt a vér.

Gyórsar hívták a mentőket, akik a szerencsétlen diákot a bñharmegyei kórházba vitték. Ejetbenmaradásához kevés a remény. A kórházban akarta kihallgatni Bodó László rendőrfelügyelő, de a diák minden fejvilágosítást megtagadott.

Aj akásznak asztalán két levelet találtak; az egyik a jakásadónőjének volt címezve és abban röviden ez állott:

«Ha k. apukát értesítik, úgy a takarékpénztárba tudósítsék, ez az utolsó kívánságom. Stern.

Tettemnek oka különféle.»

A másik levél Görög Olgának szólt. Ezt a levelet déjután 4 órakor kézbesítették a művésznek, aki a legnagyobb megdöbbenéssel értesült a kis diák öngyilkosságáról. Görög Olgának reszkető irással egy kiszakított füzetlapon a következő megható pár sort írta Stern Dezső:

«Kedves művész! Szíjemen kívül csak magát sajnálom itt hagyni ebbe a nyomorult világba. Kérem, ne vessen meg és ne haragudjon rám. Kezeczkeit csókojja Stern Dezső.»

Egyébként a diák szíjett kiméletesen értesítették a szerencsétlenségről.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság főügynöksége hivatalos óráit junius 9-től augusztus 31-ig reggel 7 órától d. u. 2 óráig tartja.

A „Bikszádi”
természetes

Gyógy-ásványvíz

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért, Árjegyzéket kívánatra küld.

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmúlja a hasonlósetetelű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idei termésti savanyu borral vegyítve kellemes ital.

„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Szónyegek, Paplanok, Fügönyök, ágy-, asztalterítők és Flanel takarók gyárása.

A „Debreceeni” szerkesztőség
Darabos-u.7. Telefon 412.

HIREK.

A jog- és pénzügyi bizottság'ülése.
A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután Vargha Esemér dr. tanácsnok elnöksége alatt tartotta ülését. Mindenek előtt Vargha Esemér dr. a bizottság egyik régi tagját, a most elhunyt Zádor Lajost búcsúztatta el, majd indítványozta, hogy Zádor érdemei jegyzőkönyvileg megörökíttessenek, amit a bizottság egyhangúlag elfogadott. Ezután a bizottság a hozzátartozó ügyekben határozott, melyek között legfontosabb a Szent Anna-utcának kiszélesítése, amelyet el is határoztak, az ügy azonban a memóriki hivatalnak adták ki.

A főiskolai birtokok megvizsgálása.
Bajtazár Dezső dr. püspök folyó hó 9. és 10. napjain a debreczeni ref. főiskola birtokait megvizsgálta és pedig úgy a tiszadadai, mint a köcsi birtokot, épületeket, és felszerelést. A püspök mindent rendben talál, mégis a szükséges megjegyzéseit és kívánalmait mindenütt megtette.

Belvizek lecsapolása Balmazújvárosban.
Balmazújváros területén a belvizek lecsapolása tárgyában hozott közigazgatási bizottsági határozatokat a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta. Ekként tehát, a miniszteri engedélyezés folytán, a kúrturmérnöki hivatal fogja véggezni a lecsapolásokat oly módon, hogy a belvizek a Kádarcz folyóba fognak leveztetetni.

A Zenede átvétele. A városi Zenede leltár mellett jeendő átvételét a városi tanács kiadottai ma délután vették át a Zenede igazgatóságától.

A városi nyomda helyiségeinek átalakítása. A kereskedelmi miniszter a városi tanács másodfoku határozatát, mely a városi nyomda helyiségeinek bizonyos mérvben jeendő átalakítását engedélyezte, hajadéktalanul végrehajtandónak találta. A miniszteri rendelet most érkezett a városhoz.

Zilahik vendégjátéka Kolozsváron. Janovics Jenő meghívására Zilahi Gyula és felesége Kolozsváron szerepeltek az elmúlt hét utolsó napjain. Zilahi Gyula művészete a régi erővel csillogott. «A csöppség» Ambróziában és a «Közönyt közönygyel» Poljittájában. Zilahiné Singhofer Vilma viszont a «Luxemburg grófi» és a «Leányvásár» női főszerepeiben aratott forró és jeles sikert. A kolozsvári közönség nagy ünneplésben részesítette a művészpárt, akik művészpályájuk legszebb sikereinek tarthatják a kolozsvári napokat. Zilahi Gyula Kolozsvárról való visszatérése ma kiszálott Debreczenben, ahol több látogatást tett. A városházán is megjelent Zilahi, ahol szívélyesen gratuláltak neki újabb, Kolozsváron szerzett babéraihoz.

Megkezdődtek a közvizsgálatok. A mai nappal megkezdődtek a közvizsgálatok a főiskola oratóriumában és a fizika teremben. Ezek a vizsgálatok nyilvánosak.

Kolera-hiadalom Debreczenben. Az újvidéki polgármester tegnap lárvatípusú értesítette a debreczeni rendőrséget, hogy kojerafertőzött vidékről valószínűleg Debreczenbe érkezik Konti Ferencz. A rendőrség, minden intézkedést megtett arra nézve, hogy ha az idegen a városba jönne, azonnal vesztégyér alá kerüljön.

Gázkályhák való próbafőzés bemutatása. Debreczen városi világítási vállalata új, különösen a háziasszonyokat érdeklő gázminifőzés rendezését határozta el. A gázgyár ugyanis gáztakaréktűzhely kiállítását és próbafőzést rendez e hó 15., 16. és 17-ik napjain. Ez alkalommal bemutatja a legmodernebb gázfőzőkészülékeket és az azokkal való gyakorlati bánásmódot, azoknak kezelését. A bemutatásnál szemlélhető eg meggyőződhetnek a jelenlevők arról, hogy milyen előnyökkel jár a gáztakaréktűzhelyeken való főzés, sütés. Meggyőződhetnek arról is, hogy egy 3—4 tagu család 4—5 féle ebédje 9 fillér áru gázból elkészül. Megláthatja mennyire egyszerűen, gyorsan és milyen tisztasággal jár a gáztakaréktűzhelyeken való főzés. A jelenlevők ott a helyszínen meg is izelhetik az előttük készült különféle süteket, tésztákat, teasüteményeket. Az előadások megtartásához sikerült megnyerni egy e téren kiváló speciálisát és szakácsnét Powondra kisasszonyt Berlinből, ki már a bel- és külföld sok más városában igen jó sikerrel tartott hasonló előadásokat. A próba gázfőzés e hó 15., 16., és 17-én délután fél 6 órakor kezdődik az Ipartestület dísztermében (Simonffy u. bérház) ahol minden érdeklődőt szívesen látnak. Beléptidij nincs és az ételek megízlelése is díjtalan. Ezenkívül pedig ugyanazon napokon a Doczy leánynevelő intézetben és a Svetits-zárdában tartatnak a növendékek és azok hozzátartozói részére hasonló előadások. Bővebbet a gázgyárban tudhatni meg. (Telefon szám 74.)

Kirándulók figyelmébe. Minthogy a vasuti menetrend a Debreczen—nagyváradira vonalra nézve tévesen van közölve, tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy Debreczenből minden vasár- és ünnepnapon reggel 7 óra 50 perckor indul egy vegyesvonat a **Konyári Sóstóra**, mely onnan este 8 óra 26 perckor indul vissza Debreczenbe. Egyben kérjük ugyane lapban közölt külön hirdetésünk elolvasását. Konyári sóstó fürdő igazgatósága.

Elfogott zsebmetsző. Rosenfeld Mór nagyváradira kereskedő ma délelőtt Nyiregyháza-ra tartott. A debreczeni állomáson mellészedő Pampuk Mihály nyiregyházi suhanc, aki táskáját is fejedta a kereskedőnek. Mikor azonban már megbarátkoztak, a kereskedő ijedten tapasztalta, hogy örájának nyoma veszett. Vele együtt új barátja is eltűnt. Átugrott a vaskerítésen s beszaladt a városba, ahol értékesítette a lopott holmit. Később azonban a rendőrség letartóztatta. Pampuk Mihály beismerte a lopást.

Asszonygyilkosság Csurogon.

Féltékenységből asszonyhalál

Csurog, június 11.

Hajólos végű szerepmi drámáról értesít bennünket csurogi tudósítónk. Egy féltékeny természetű gazdálkodó szombaton reggel négy órakor egyenlőtte a vele vadházasságban élő asszonyt, Trajsiz István fiatal, evélt feleségét. A gyilkosságról tudósítónk a következőket jelejt:

Radovánov Zsivén jómódu földesgazda két hónappal ezelőtt összeállt Trajsiz István csurogi jakos elvált feleségével, egy fiatal szép menyegskével. Az első hetek nagy boldogságban teltek el, de később a férfi szemrehányásokkal ijette asszonyát, hogy nem szereti már

úgy, mint azejött és hogy talán mást szeret. Az asszony mosolyogva csöndesítette a féltékeny embert és fogadkozott, esküdözött, hogy hű marad hozzá és ha a vélopörnek vége lesz, hát megesküszik vele.

A féltékeny férj pénteken este azzal állt az asszony elé, hogy ha igazán szereti őt, szombaton menjen ki veje a tanyára, kezdődik a nyári nagy munka, legyen az asszony veje kint a tanyán.

Az asszony nem akart a tanyára menni. Ezen aztán összevesztek, de szombaton hajnalban négy órakor Radovánov Zsiván felkelt és szójt az asszonynak: **Jöjjen ki veje a tanyára.** Ha nem jön, megöli. És, hogy nem tréfál: revolverét ráfogta az ágyban fekvő asszonnyra.

A fiatal asszony ijedten ugrott ki az ágyból, éppen a pillanatban Radovánov esütötte a revolvert és a golyó az asszony hasába fúródott. A gyilkos ember azonnal orvosért szajadt, de a szerencsétlen asszony szombaton délután meghalt. Radovánov Zsivánt még aznap letartóztatták.

A kormány bemutatkozása.

— Junius 11.

Holnap, június 12-én vonul be Tisza és kormánya az országgyűlésbe, hogy politikai programját és terveit ismertesse.

Tisza állítólag tekintet nélkül arra, hogy az ejlenzék szóba sem áll vele, felhívja a programbeszédében az ejlenzék a «békés munkálkodásra».

A felhívás alkalmával is készenlébe helyezik a katonaságot, az őrséget, a csendőrséget, a rendőrséget és mindenféle fegyvert a géppuskátó a Frommer-pisztolyig, a nehéz lovasági kardtóra könnyű tiszti pengéig. Jelen lesz a fláz ülésén Gerő Vilmos is, mert az a hír, hogy megbízatását visszavonták, vagy ideiglenesen felfüggesztették volna, vajóltan.

A munkapárton különben két verzió van Tisza programjáról. Az egyik szerint igen szelíd lesz, békülékeny beszédet mond és elnöksége ajatt történekeért felmentést kér a nemzetől és a Ház tagjaitól, azután «ajkító munkára» szólítja fel a Házat. A másik verzió szerint rövid fölszólajás után, zordonan előterjeszti harcias programját, amely nagyjében a következő:

Ami a bejső politikai helyzetet illeti, Tisza a rend állandósítására és a parlament állandó munkaképességének biztosítására törekszik. A program kardinális pontja az eddig elfogadott törvények fenntartása. Kijelenti Tisza, hogy az ejlenzéknek kötelessége, hogy a parlament törvényhozási munkájában résztvegyen és szavazza meg a közigazgatás államiosítását, a sajtótörvény revizióját és az új létszámemejét. A változott viszonyokra tekintettel szabályozni kívánja Tisza a maga módján a Bajkén-államokai való kereskedelmi és gazdasági viszonyukat. Régi paktájó véggya alapján Tisza a nemzetiségi viszonyok rendezésére törvényhozási intézkedéseket tevez.

A sok tevből a nyáron már csak az eddig benyújtott javaslatokat fogja letárgyaltatni Tisza, azután enapolatja a Házat október közepéig.

A főrendinázba députán vonulnak be Tiszák. Itt a programbeszéd után erős kritikában részesül. Gróf Dessevily Aurél, gróf Hadik János, báró Kemény Arpád, báró Prónay Dezső és hir szerint Wlassics Gyula fogják véleményüket Tisza válgajkozásáról és céljairól elmondani.

CSARNOK Hermione.

Regény.

Irta **Thunon Jozéfa.**

8.

— Vagy úgy!... a királyné szíves kérelmére, ismétlé a király. Valld meg Camiló, őszintén, vannak-e többek, kik ezt észrevették? Elméd éles, többet belátsz, mint a többiek. — Szólj! nem tudja még mas a dolgot, mint a magad féle okos emberek? ... Nemde a közönég még egészen tudatlan ebben a dologban? ...

— E dologban? ... ismétlé bámulva Camiló, ugy hiszem azt mindenki tudhatja, hogy Reginald király, még tovább is itt marad.

Igen ... de miért marad itt? ... vágott bosszusan szavába a király.

Főlséged és főlséges királynénk kívánataira felelt, amaz.

Ugy! ... a királyné kívánataira, ... szólt gúnyosan Alfonzó, ha, hál többre nincs szükségem.

Némi szünet mulva lamét így kezdé: hallod-e Camiló, én irántad mindenkor bizodalommal viseltem és szivemnek legbensőbb redőit feltártam s mégis fájdalommal kell tapasztalnom, hogy csalódtam benned.

— Te nem vagy oly őszinte irántam, mint, mint ahogy én azt méltón várhatnám. — Te engem megcsaltál, elárultál!

Órizyen ettől az ég, felséges uram!

Igen, hogy többé magamat rád bízam:

Te, vagy nem vagy becsületes ember, hanem egy gaz áruló, kinek méltatlanul aján-dékoztam bírodalmamat, vagy egy ostoba, ki nyugton nézed, miként játszatom ki ...

Főlséges uram! megengedem, hogy vigyázatlan voltam vagy tudomon kívül rosszat cselekedtem, ezek oly hibák, mik minden gyarló emberrei közösek, — de ha valaha önként vétkeztem volna felséged ellen, avagy hazám kárára törekedtem volna, ugy a legalábbvaló ember volnék e földön s nem érdemelném meg, hogy az Isten szép napja tovább reám süssön. — Esedezem felséged előtt, szőljön világosabban és vesse szememre veikemet, ha tagadni fogom, ugy sohasem követtem azt el, — így szólt Camiló önérzete által bátorítva.

Tehát nem láttad Camiló, de kellett lánod, vagy nem hallottad, mert ily dolognál, mi oly szembetűnő, nem lehet a hír néma? vagy nem gondoltad, hogy nóm hütlén? ...

Valld meg őszintén, vagy légy oly gyálzatos s tagadd el, hogy szemeid, füleid és gondolaid vannak. — Nemde Camiló, nóm a leggyálzatosabb címre lett méltó.

Ha valaki más merészelné így rágalmanni felséges urámet, ugy esküszöm! nem álnék itt ily veszteg, midőn az ártatlanság igazság alánul sértetik. — Főlséges uram! az egekre esküszöm, mindezekből semmit sem tudok!

Hát suttogni semmi! ... fejüket összedugni, szüntelen egymást nézni, a nevetési sóhalytásokkal félbeszakítani, semmi?... Ha ez mind semmi, ugy az egész világ s minden mi rajta létezik, csak semmi! ... A mi felettünk levő égboltozat semmi, — Reginald semmi, nóm semmi!

Ó felséges uram! esdeklett Camiló, engedje magát e beteg képzelgésből kigyógyítani és pedig minél előbb, mert e nyavalya valóban igen veszedelmes.

— Valld meg, hogy igazam van, — sürgette a király.

— Nincs, felséges uram! — erősíté amaz.

— Hazudsz, mert az van! ... Én mondom neked Camiló, ha nóm tüdeje ugy megvolna romolva, miként erkőcse, — ugy ő nem élhetne egy óráig sem.

Polytatjuk.

Igazgató-szerkesztő
RÁCZ-RÓRAY KÁROLY.

CLUBSPECIALITÉ

VÉDJEGY

EZEN HÜVEY ES SZIVAR-
KAPAPIR CSAK AZON
CIGARETTAZÖNHNK VALÓ
KIK EGÉSZSÉGÜNKRE VALÓ
TEKINTETBŐL NEM SAJNALNAK NAPONTA
PÁR FILLÉRREL TÖRNET KIADNI

MINDEN LAPOCSKÁBAN ES HÜVEYBEN
BENNE VAN VIZNYOMASSAL

A GYÁROS ALÁÍRASA

Főraktár!

Szentkirályi és Nagy

magyar kir. dohány nagy és különlegességi árudájában.

Szliács aczélfürdő.

Felső-Magyarország.

Egvedől ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás beisó használata. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig. Felelmunatajan verszegényseg, sapkór, női bajok, hátgerinc és idegbajok, benuulás ellen, átszenved-ti betegség és erős munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. Nádasy István hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaó pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomásokról vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítás és prospektust, utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye)

Gutmann Testvérek

köszénbányái

Budapest, V. Béla-utca 6. sz.

Interurbán telefon: 33.

- Elsőrendű porosz darab-, kocka és diószén, szoba és konyhafűtésre.
 - Ostrau-dombraui darab-, kocka-, dió és aknaszen.
 - Ostrau mosott, gép- és kazánfűtési célokra, finom és durvaszemű kovácszén.
 - Drenkovai szén, ipari célokra, saját gőzösléssel szállítva.
 - Ostrau-dombraui pirszén, öntőde és szivógázmotor célokra.
 - Ostraui-légszeszpirszén, szobafűtésre
 - Ostraui-köszénbrikett, 3 kilogramos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez.
- Minden vasut- és hajóállomásra szállítva.

Fürdőmegnyitás.

Van szerencsénk értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy Debreczen—De-reeske—Nagyvárad vonalközpontján levő

Konyári Sóstó Gyógyfürdőt

Május 1-én, Aidozósütörtökön ünnepélyesen megnyitottuk.

Köztudomásu hogy eme szakemberek által századok óta női bajok, köszvényes, csuzos görvély és bulyakór s aranyeres bántalmak s bőrbetegségekről első helyen ajánlott hazai fürdő, párállan olcsó, pedig ma már a kényebb igényeket is kielégíti. Van vasuti megállója a telepen naponta vasár és ünnepnapokon négy vonattal, harmincöt vendégszoba, beton alapzattal ellátott marványcement és lakadás fürdőszobái közös fürdő, szórakozásokra fedett kuglizó, csólnakázó, teniszpálya, gyógyterembe biliárd s több újságok, szépen parkirozott és befásított séta s pihenő helyek, van kitűnő magyar és francia konyhája, hűsítő italok, mindenütt pedana tisztaság, cigányzene, egyszerű levelek s lapok feladatnak. Táviráda Bajonta Biharm. Fürdőorvos dr. Széll Kálmán. Igazgató Király István, ki a telepen állandóan kint lakik, a fürdő minden ügyében eljár és intézkedik. Konyári sóstó fürdő tulajdonosai.

Hársfalva

gyógyfürdő

klimatikus gyógyhely.

Vasuti állomás, posta és táviráda. 290 méter magasságban fekszik a tenger sáine felett. Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig. Gyönyörű fekvés, ózondus hársfa- és fenyőerdők kényelmes és olcsó ellátása modern berendezés, hidegvíz gyógyinteztet, só- és fenyő belégzőtermek (Inhalatorium), savanyuvizes és vasas savanyvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők Gyógyvíze kitűnő hatású tüdőbajok, malária (mocsárláz), gégebörg- és tüdőhurut, máj- és lépdeganatok, hólyaghurut specificus a görvélyes esont bántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histéria, szédülés, nehéz légzés, hipochondria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem-potát. Női bajok, sapkór, havi zavaroknál Részletesebb felvilágosítással szolgál: a fürdőigazgatóság Hársfalva (Bereg-m.)

Gyógy kenes iszapfürdő a „Diana“ fürdőben.

Szíves tudomására hozom a m. tisztelt fürdőközönséának, hogy „Diana“ fürdőmben (a vasuttal szemben) kenes gyógy iszapfürdőt rendeztem be.

Az iszapfürdő árát a legolcsóbban állapítottam meg.

Egy iszapfürdő ára (fürdőtutáni pakolással) 1 korona 50 fill. A zuhanyfürdő megkezdődő ára 40 fillér.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill. Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. u.

Fűzetjegy ára 7. korona, tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Tisztelettel!

Kabai József

fürdőtulajdonos.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Lévelepapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készíttetnek.
 Szedőgép. Telefon 412.

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidéki lappró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

Ma venni vagy eladni akar, ha munkát, vagy lakást keres, ha pénzre, vagy bármire van szüksége csak a „Debreczen” apróhirdetés rovatában hirdessen.

Levelezés.

FIATAL, BÁJOS 17—20 éves barna urileány ismeretséget keres barna fiatalember leveleket „Kellemes esték” jellegre a kiadóba kérek.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szővel és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Figyelem a sárgára festett kirakatra
Egyház-tér 3 nagytemplom mellett, ajánlom nagyválasztéku előnyomdát, jöszintartó himző-é. kötőpamutok, himzéseket a legszebben készítik, harisnya fejel s vállalata. Füstös Dezső vezetése mellett.

Pénztárnokknőnek vagy irodába gépirónőnek ajánlokizik egyes fiatal leány. Cim a kiadóban

Jó keresetre karszalagos utcal új-ságárusítók felvételnek a kiadóhivatalban. Darabos-utca 7. sz.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Egy vasúti, ipari célra alkalmas, eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. szám.

Elsőrendű huspiaccczal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigyár**, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezéssel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérebeadandó. Szíves ajánlatok „Elnyös” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-u, 7. Telefon 412.

TELJES ELLÁTAST keresek, külön-szobával, komolyabb korban levő barátnóm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segídekne. Igényekről később, ezáltal csupán ajánlatot kérek: „Barátnó” címmel, kiadóba.

Tenke Biharmegye. Legolcsóbb és leghathatásosabb vasas fürdők egyike, a nőbetegségek és vérszegénységéből eredő bajok gyógyítására — Prospektust késséggel küld a fürdő-igazgatóság.

Munkanélküli asszonyok, férfiak azonnal kitűnő munkához jutnak. Cim megtudható a Kiadóhivatalban délután 3—4 óra között.

Varrónő házakhoz ajánlokizik. Vidékre is elmegy. — Vigkedvű Mihály-utca 52 szám.

Kiadó szobák. Elegánsan burkolozott, két egymásba nyíló, külön bejáratu emeleti szoba, akár egy, akár két ur részére, azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóban.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatású a legmákosabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsölésizet-köszvény, csusz és a meg-hülés egyéb következményeinek legismertebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készitet gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásárt és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegygyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesitetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép uri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

Rendkívüli Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez a sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

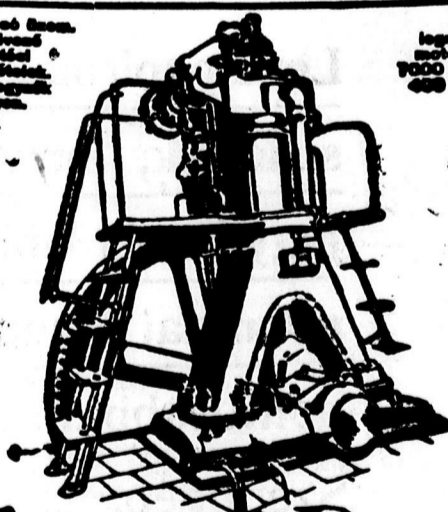
A húzás 1913. július 3-án fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-lamtsstrasse 5. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirda hivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesenküldetnek szét

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

Olcsó és...
Kétszer...
Kétszer...
Kétszer...

A világ...
legnagyobb...
1000...
400...
1000...

Éredeti BENZ

MOTOROK

Benz Magyar Automo-bil- és Motorgyár Rt.

Budapest, Központ V., Dorottya-u. 9. sz. Gyár: VII., Ilka-utca 31. szám. Telefonszámok: 168-79. és 29-24.

Betonkészítők és vállalkozók figyelmébe!

Kotrógépen nyert

Sajókavicsot és Sajóhomokot

bármely mennyiségben legjutátnyosabban szállit

Ravics és Homok termelési és értékesítő vállalat Miskolcson.

Lapkihordó asszonyok felvételnek a kiadóhivatalban. Darabos-u. 7.